

Missen als bewijs van zijn?!

Christus Triumfatorkerk, zondag 31 mei 2020, Pinksteren een internetviering

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Lezing: Genesis 1: 2 en 2: 7, Handelingen 2: 1-13

KOMEN

- De klokken luiden
- We steken de (Paas)kaars aan
- Welkom
- Aanvangslied: 'Komt laat ons deze dag' (Lied 672: 1 en 7)
- Moment van Stilte
- Begroeting en Bemoediging
- Psalm van de Zondag Psalm 68: 7
- Kyriegebed
- Glorialied 'De Geest des Heren heeft' (Lied 686: 1 en 3)

WOORD

- Gebed van de zondag
- Voor de kinderen
- Schriftlezing: Genesis 1: 1-2 en 2: 7
- Lied: 'Zij was de wind van God' (Aanwezig, 5)
Uit: *Aanwezig, oratorium voor Pinksteren*, tekst Marijke de Bruijne, muziek Anneke Plieger-van der Heide, Peter Rippen en Chris van Bruggen)
- Lied: 'De Geest des Heren heeft' (Lied 686: 1 en 3)
- Schriftlezing: Handelingen 2: 1-13
- Lied: 'Heer raak mij aan met uw adem' (Lied 695)
- Preek

Onlineviering trekt kerkgangers aan

GEMEENTE Meer mensen kijken en luisteren naar vieringen online dan er voor de coronacrisis in de kerk zaten, laten veel kerken weten. Maar de gezamenlijke koffie na afloop wordt gemist.

De kerkdiensten die sinds het uitbreken van de coronacrisis door veel kerken online worden verzonden, zijn populair. Het aantal kijkers en luisteraars ligt vaak een stuk hoger dan het aantal kerkgangers in menselijke kerk.

Trouw legde een vragenlijst voor aan een kleine 200 gemeenten en parochies over hoe er vieren op dit digitale vieren. Tegels de regering draagt over de digitale vieringen wereldwijd. Digitale vieringen het godsdienstprobleem van de coronacrisis hebben, geeft aan de onlinevieringen meer bezoekers trekken dan de reguliere diensten voor de crisis die vooraf gingen van de onlinevieringen bereik werden bekeken of bezocht.

Hier gaat de gemiddelde vijftig van het aantal kerkgangers. In verschillende gemeenten meer, soms een beetje meer. De dienst van een Godekerse protestante gemeente die woensdag

door zijn vijftig mensen werd bezocht, was bijvoorbeeld op zaterdag de kerkdienst op zaterdag werd bezocht. Het aantal kijkers en luisteraars ligt vaak een stuk hoger dan het aantal kerkgangers in menselijke kerk.

Trouw legde een vragenlijst voor aan een kleine 200 gemeenten en parochies over hoe er vieren op dit digitale vieren. Tegels de regering draagt over de digitale vieringen wereldwijd. Digitale vieringen het godsdienstprobleem van de coronacrisis hebben, geeft aan de onlinevieringen meer bezoekers trekken dan de reguliere diensten voor de crisis die vooraf gingen van de onlinevieringen bereik werden bekeken of bezocht.

Hier gaat de gemiddelde vijftig van het aantal kerkgangers. In verschillende gemeenten meer, soms een beetje meer. De dienst van een Godekerse protestante gemeente die woensdag

laagt mogelijk, dankzij Mediahuis van de Protestantische Theologische Universiteit. "Mensen die niet graag naar de kerk gaan, of die vanwege gezondheidsredenen niet komen, kunnen nu wel bij zijn." De digitale gelovige kan bovendien naar kerken die niet open zijn, zoals kerken, zegt Klomp. "Familieleden en vrienden kunnen nu ook via de digitale kerkgangers aan."

De online kerken zien in de digitale vieringen kans om voor de toekomst, bijvoorbeeld om het bereik te vergroten.

► **de Verdieping 1213** Inloggen in het huis van God

► **Trouw.nl** 'Totaal anders, maar wel dicht bij God'

► **Het pinksteresay** trouw.nl/pinksteren

€4,00

De naar trouw.nl/apps

DIGITALE DIENST

Kerkdiensten worden online beter bereikt dan in de kerk, zo blijkt uit onderzoek van Trouw. Twee wekenlang hebben de kerk en kerkdiensten bereikt.

Inloggen in het huis van God

De kerkdiensten die sinds het uitbreken van de coronacrisis door veel kerken online worden verzonden, zijn populair. Het aantal kijkers en luisteraars ligt vaak een stuk hoger dan het aantal kerkgangers in menselijke kerk.

Trouw legde een vragenlijst voor aan een kleine 200 gemeenten en parochies over hoe er vieren op dit digitale vieren. Tegels de regering draagt over de digitale vieringen wereldwijd. Digitale vieringen het godsdienstprobleem van de coronacrisis hebben, geeft aan de onlinevieringen meer bezoekers trekken dan de reguliere diensten voor de crisis die vooraf gingen van de onlinevieringen bereik werden bekeken of bezocht.

Hier gaat de gemiddelde vijftig van het aantal kerkgangers. In verschillende gemeenten meer, soms een beetje meer. De dienst van een Godekerse protestante gemeente die woensdag

"Missen is echt het bewijs van zijn" Deze zin stond in een krantenartikel in Trouw gisteren (*Trouw* 30 mei 2020, De Verdieping, pag. 12) . Het ging over de vele kerkdiensten die dezer dagen, ook dezer Pinksterdagen, online zijn mee te maken. Het was zelfs het openingsartikel op de voorpagina.

Het blijkt dat veel diensten door meer mensen worden bekeken dan er normaal gesproken in de kerk zitten.

U kijkt nu met ongeveer 80 mensen tegelijkertijd, maar in de komende dagen wordt deze dienst nog eens 150 keer geheel of gedeeltelijk bekeken. De dienst van vorige week heeft bijvoorbeeld al ruim 200 'hits'.

Onze oudste zoon volgt, sinds de kerk dicht is, meer kerkdiensten van zijn vader dan de afgelopen jaar live in de kerk.

‘Missen is het bewijs van zijn’, het is een dichtregel van Tom van Deel die in het artikel wordt aangehaald.

Om te onderstrepen, dat ondanks al onze moedige pogingen de kerk bij u thuis te krijgen. En digitaal koffie te drinken en met een [vlog](#) of met opdrachten ook de kinderen te bedienen, dat deze vorm van kerkzijn het toch niet haalt bij een echte Pinksterdienst, waar we met meer dan 150 mensen samen zingen, samen bidden, de stilte zoeken en elkaar ontmoeten.

Dat is ook wat ik hoor. Soms zeggen mensen tot hun eigen verbazing: ‘Ik had nooit gedacht dat ik nog eens zou zeggen dat ik de kerkdiensten zo mis.’

En natuurlijk, vanaf volgende week gaan we weer wat anders proberen. Eerst met een paar gemeenteleden te gast en vanaf 1 juli op inschrijving met een wat grotere groep. Maar dan ver uit elkaar, en zonder samenzang en zonder koffie na de dienst. Dat blijft toch ver verwijderd van uit volle borst met elkaar zingen: ‘Komt laat ons deze dag met heilig vuur bezingen’.

Nog even terug naar die dichtregel. Missen is het echte bewijs van zijn. Dat we nu niet meer samen mogen vieren en missen dat we elkaar ontmoeten en God zoeken met elkaar in de kerk, dat betekent dus dat de gewone kerkdiensten waar we de ene keer wat meer door geraakt worden dan de andere keer, dat die onmisbaar zijn. Dat we niet zonder kunnen. Dat ze ons dierbaar zijn – en dat we dus van harte hopen dat het ooit weer een keer normaal zal zijn.

Missen is het echt bewijs van zijn.

Dat geldt op deze eerste Pinksterdag in nog veel grotere mate voor de leerlingen van Jezus. Het is de vijftigste dag na Pasen. De leerlingen hebben alles meegemaakt. De kruisiging, het lege graf, de verschijningen. Tien dagen terug, zo vertelt Lucas, is Jezus door een wolk aan het oog onttrokken. Opgenomen door zijn Vader. Nu zijn ze echt alleen. Nu komt het op hen zelf aan. Wat verwacht Jezus van hen? Hoe gaat het verder met de verkondiging van het koninkrijk der hemelen?

Ze weten het niet.

Ze missen Jezus.

Ze voelen zich, alleen, verlaten, verweesd, zo zeiden we vorige week.

En toch brengt dat ‘missen’ het ontbreken van Jezus, ze dichter bij elkaar en dichter bij Jezus. Wat doe je als je afscheid hebt moeten nemen van een geliefde? Je deelt je herinneringen met elkaar. Je vertelt wat je geleerd hebt van de ander. Wat je met elkaar hebt beleefd, hoe je samen hebt gelachen.

En in zijn afwezigheid en in het gemis is de afwezige er dan toch bij.

Als je gemist wordt, dan heb je betekenis. Dan stel je iets voor. Dan ben je.

Zo zijn de leerlingen bij elkaar.

En dan gebeurt het. Ze zijn in de Geest van Jezus bij elkaar en zijn Geest is dan ook aanwezig. Ze maken vandaag een nieuwe start, omdat ze ontdekken dat de Geest van Jezus hen aanzet om zijn boodschap verder te brengen.

De geest waarin ze leven, die Geest verdient het om over de hele wereld verspreid te worden.

Ze ademen op. Ze ontdekken dat Jezus met hen is bij elke ademtocht. Al heeft hij ons verlaten, Hij laat ons niet alleen.

Ze ademen Gods Geest in en uit...

Pinksteren alles met ademen te maken heeft. opademen.

Enthousiasme, noemde ik het in een filmpje dat ik moest maken voor mijn missionaire opleiding. God in jou. Haal diep adem en voel je lichter worden. Gedragen door God. Zwevend op de adem van de Geest.

Wat er precies in dat huis in Jeruzalem gebeurde weten we eigenlijk niet. De deuren waren dicht, net als de luiken voor de ramen. En of er nu echt een windvlaag was? Er klonk het geluid als van een hevige windvlaag, dat het hele huis vulde. De leegte na het vertrek van Jezus wordt nu geheel gevuld. Een explosie van beelden, van energie. Alle zintuigen worden geprikkeld. Heel

het Oude Testament klinkt hierin mee. Mozes bij de branden braamstruik, de vuurkolom die het volk beschermde bij de uittocht. Het vuur op de Sinai, toen God daarop neerdaalde. Of de profetie in Jesaja (66) waarin God alle volken van alle talen bij elkaar verzamelt in vuur en storm. De schepping opnieuw.

Dit is een nieuw begin – zo wil Lucas ons maar duidelijk maken. Of een doorstart, is misschien beter gezegd.

Hier moet je van op ademen.

Daar gaat het om met Pinksteren. De Geest van God, de heilige Geest inademen, en daaruit gaan leven.

In deze tijd is dat extra moeilijk, want zo'n mondkapje helpt daar niet bij. Net als de gesloten deuren. En een lege kerk.

Een nieuw begin dat verwijst ook naar het allereerste begin.

En daar speelt Gods adem en grote rol.

Ruach.

Want die gesloten kamer in Jeruzalem. Waar het stil is en dood. Alles in verwachting van een nieuw begin. Die gesloten kamer lijkt op het allereerste begin waar het woest was en dood. Onbestemd. Want God had er nog geen bestemming aan gegeven.

Maar boven die onbestemde wateren zweeft Gods adem. Als een geweldige windvlaag. Gods geest, Gods adem zal zin en betekenis geven aan deze wereld. Met Gods ademt begint alles. En dan de mens. Een hoofdstuk verder. Wie zijn wij? Uit aarde gevormd. Geboetseerd, een poppetje van klei. Meer niet. Onbestemd. Tot God er zijn levensadem inblaast. Hij blaast ons het leven in. Hij geeft ons adem. En zo leven wij op de adem van Godsgeest, zo ademen we God in en uit. Zo lopen onze levensadem en Gods adem door elkaar. Ze raken aan elkaar. Gods Geest en onze levensadem. (*Ruach* en *Nesjamah*). Zo ontstaat er leven. Zo krijgt ons leven richting en bestemming.

En dat is nu precies wat er gebeurt in het Pinksterverhaal.

Gods scheppende Geest treedt binnen in een wereld waar het leven eruit lijkt te zijn. Woest en leeg.

Gods geest raakt de levensadem van de leerlingen aan en ze komen in beweging.

Er gebeurt iets. Nieuw leven. Vuur en vlam. Opeens begrijp je het. Opeens versta je elkaar.

Dat is Pinksteren.

En Gods geest zweefde door het huis. En de luiken springen open de geest is uit de fles en verspreid zich door de stad. En mensen raken *begeistert*, enthousiast. Ze stoten elkaar aan. Voel jij het ook? Zie jij het ook? Versta jij het ook? Leven is mogelijk. Daar waar Gods adem en onze adem elkaar raken. Daar waar mensen opstaan en elkaar doen opstaan. Daar waar je in vuur en vlam staat en het uitzingt.

Missen is het echte bewijs van zijn.

Wat is er dan voor u thuis, op deze eerste Pinksterdag? Wat is er over van gemeenschapszin, saamhorigheid, waar is de lofzang gebleven in een lege kerk?

Ik weet niet hoe het u ervaart, maar ik voel onze verbondenheid nu meer dan ooit. De nieuwe manieren van ontmoeting, ze halen het niet bij echte ontmoeting, maar dat het kan, dat maakt mij blij.

De gespreksgroep via de computer. Bij iemand thuis zorgen dat deze kerkdienst op zijn televisie kan worden afgespeeld. De tientallen reacties op de vraag over de toekomst van onze kerk. De verbondenheid met de kerkenraadsleden waarmee we meer contact hebbe dan ooit. Het appje gisteren van Frouckje van er Wal die vertelde dat ze verschillende kaarten had gehad uit de gemeente, meteen na het verschijn van onze nieuwsbrief.

Nee, het is niet zoals het was. En het wordt voorlopig ook niet zoals het was. Maar het is.

Het is. Door het gemis beseffen meer dan eens wat we hebben met elkaar. Ons geloof. Onze gemeenschap, onze samenhang. De geest houdt ons bij elkaar. Doet ons opademen, en schenkt ons aan elkaar.

Anders dan vroeger – ja, maar onmiskenbaar.

Amen.

- Uit het Pinksteroratorium
De Geest van God is als een dans' (*Aanwezig*, 22)
'Wie door de geest is aangeraakt (*Aanwezig*, 23)

ANTWOORD

- Gebeden
- Mededelingen
- Collecte

GAAN

- Slotlied: 'Geest van hierboven' (Lied 675)
- Zegen
- Na de zegen: 'Wie door de geest is aangeraakt (23)